

Tillsynskampanj 2015

Återvinningsstationer

Tillsyn av återvinningsstationer i
Haninge, Tyresö och Nynäshamns
kommuner

Genomfört vecka 17, 2015

Projektgrupp:

Margareta Jonsson

Pia Holmström

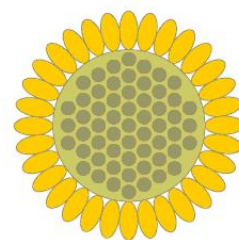
Susanne Frisk

Jessica Andersson

Sofia Nettelbladt

RAPPORT

MILJÖ

**SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND**

136 81 Haninge
BESÖKSADRESS
Rudsjöterrassen 5
TELEFON 08-606 93 00
FAX 08-606 93 01
E-POST
miljokontoret@smohf.se
www.smohf.se

Sammanfattning

Våren 2015 utförde Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund en tillsynskampanj under en vecka, riktad till 105 återvinningsstationer i våra medlemskommuner Nynäshamn, Tyresö och Haninge.

Kampanjen gick ut på att inspektera stationerna utifrån bestämmelserna om producentansvar och Boverkets regler om tillgänglighet. De områden som vi har kontrollerat är: att återvinningen sker på ett säkert sätt för människa och miljö; underhåll; information; tillgänglighet och barnsäkerhet. Totalt inspekterades 76 kontrollpunkter. Förbundets alla medarbetare har varit engagerade i projektet.

Totalt registrerades ca 1150 anmärkningar. Flest antal anmärkningar fick en station som hade 28 anmärkningar. Den stora majoriteten av stationerna hade dock endast ett mindre antal anmärkningar. Det är glädjande att vi vid inspektionerna kunde konstatera att det var ovanligt med överfulla behållare (mindre än 5 %), eftersom vi utifrån de klagomål som vi får in trodde vi att det var mycket vanligare. Det är också positivt att det verkar som om invånarna vet hur man ska sortera i olika fraktioner. Utifrån vår definition (85 %) är över 90 % av behållarna rättsorterade.

Den vanligaste anmärkningen på återvinningsstationerna var nedskräpning runt behållarna. Skräp och klotter kan upplevas som otryggt och kan minska viljan att besöka stationen och i förlängningen minska återvinningsgraden. I flera fall var det städat på stationsområdet men skräpigt utanför, vilket tyder på att städning av skräp som spridits till området utanför stationen inte utförs i tillräcklig utsträckning.

Återvinningsstationerna har stora brister i tillgängligheten. 71 av de 105 stationerna bedömdes inte som lättillgängliga så att en rullstolsburen person ska kunna använda stationen på ett enkelt sätt.

Endast fem av de 105 stationerna fick anmärkning på att det saknades en synlig och läsbar informationstavla. Avseende läsbara sorteringsanvisningar fanns få anmärkningar på de flesta fraktionerna med undantag för batterier där mer än två tredjedelar fick anmärkning på detta.

De nyare behållarna uppfyller bättre de riktlinjer som Boverket har avseende barnsäkerhet och tillgänglighet. De äldre behållarna har därför fler anmärkningar. Dessutom verkar det som om de fraktioner som inte Förpacknings- och tidningsinsamlingen (FTI) har huvudansvaret för, det vill säga batterier och kläder, har fler anmärkningar på sina behållare.

Bakgrund och problembeskrivning

2013 genomförde vi ett tillsynsprojekt på återvinningsstationerna, 82 % av dem fick då någon form av anmärkning. Förbundet får regelbundet in klagomål som rör tömning och städning av återvinningsstationerna. Det ingår i verksamhetsutövarens egenkontroll att se till att återvinningsstationerna inte innebär någon risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dåligt underhållna återvinningsstationer kan minska återvinningsgraden vilket strider mot lagen om producentansvar och förpackningar och mot miljöbalken.

Dessutom riskerar dåligt städade återvinningsstationer att dra till sig skadedjur.

Syfte och Mål

Syftet med projektet är att

- få en uppfattning om det blivit bättre eller sämre sedan det senaste tillsynsprojektet avseende återvinningsstationer
- genom tillsyn minska problem som exempelvis nedskräpning
- öka återvinningsgraden genom att stationerna har bättre tillgänglighet och upplevs trevligare att besöka
- minska risken för olägenhet för människors hälsa och miljö.

En av förbundets värdegrunder är att vår tillsyn ska upplevas som meningsfull av såväl verksamhetsutövare som allmänheten. Då vi vid tidigare tillsyn noterat brister på medlemskommunernas återvinningsstationer och får in klagomål på skötseln av dem, tror vi att tillsynsprojektet kommer att upplevas som meningsfull för samtliga parter.

Projektet bidrar till en utveckling av förbundets arbetsmetod med förbättrad samsyn som följd. Hela personalen får tillfälle till kompetensutveckling då redan kunniga inom tillsynsområdet får möjlighet att arbeta med projektansvar och övrig personal får nya kunskaper inom tillsynsområdet. Kampanjen leder dessutom till att vår verksamhet uppmärksammas av allmänheten och medlemskommunernas politiker.

Projektet bidrar till de nationella miljömålen avseende giftfri miljö, begränsad klimatpåverkan och god bebyggd miljö.

Avgränsning

105 återvinningsstationer besöktes i Haninge, Tyresö och Nynäshamns kommuner.

Det som kontrollerades på återvinningsstationerna var

- att återvinning sker på ett säkert sätt för människa och miljö
- underhåll
- information om stationens huvudman, regler och sorteringsanvisning
- tillgänglighet för alla
- barnsäkerhet.

Genomförande

Vi arbetar ofta i projektform över relativt långa tidsspann. Syftet med kampanjerna är att på kort tid få fram samlad information. Metoden att samlat inspektera så många verksamheter som möjligt under kort tid passar utmärkt för återvinningsstationer. Kampanjerna har genomförts genom att all personal, under en vecka arbetat med projektet.

Projektet har drivits av en projektgrupp som i år bestod av Margareta Jonsson

(projektledare), Sofia Nettelbladt, Susanne Frisk, Jessica Andersson och Pia Holmström. Projektgruppen har fördjupat sig i ämnet och tagit fram underlagsmaterial i form av checklista, utbildningsmaterial, objektlista, pressmeddelanden samt sammanställning.

Checklistan har utformats för att lätt kunna följas även om man inte var insatt i ämnet. Frågorna besvarades med ett ja eller nej. Inför kampanjveckan utfördes två omgångar inspektioner för att testa det material som tagits fram. Utifrån resultatet av testinspektionerna reviderades checklistan till sitt slutgiltiga utseende, se bilaga 1.

Pressmeddelande har skickats ut inför kampanjveckan.

Inför kampanjen har det anordnats föreläsningar för förbundets anställda. Kajsa de Vall från byggkontoret i Nynäshamn (hon jobbade tidigare på FTT) och Catharina Östlund från Naturvårdsverket har föreläst om återvinning i ett regionalt, nationellt och internationellt perspektiv. Detta har kommit att vara av stor nytta genom att vi har fått ökad kunskap och förståelse för ämnet samt stöd i bedömning i samband med inspektionerna under kampanjveckan.

Lars Estlander på Boverket har stöttat projektgruppen med vägledning när det gäller riktlinjer om utformning av återvinningsstationer.

Det gjordes en genomgång av checklistan samt praktiska detaljer förknippade med projektet. Därefter genomfördes inspektionerna och data samlades in. För varje kontrollerad återvinningsstation har en inspektionsrapport upprättats och skickats till FTT. Samlade inspektionsrapporter kommer också att skickas till övriga huvudmän.

Sammanställning av resultatet från inspektionerna presenterades i en rapport.

I samband med inspektionerna har vi träffat allmänhet som velat diskutera sin återvinningsstation. Vi har då fått ta emot intressant information som till exempel hur stationen upplevs av brukarna. Samtidigt har vi också haft möjlighet att själva informera om reglerna runt återvinning. Vi har också haft med journalister på några av våra inspektioner, vilket är ett bra sätt att komma ut med information om återvinning.

Resultat och diskussion

Vid respektive inspektion kontrollerades eventuella tidigare klagomål och anmärkningar från tillsynsbesök och om tidigare brister fortfarande kvarstod.

Sedan tidigare fanns klagomål från kommuninvånarna på 14 av stationerna. Vid inspektionerna följdes klagomålen upp, varav samma typ av brist noterades på 12 av stationerna. Vid tillsynsprojektet 2013 anmärkte förbundet på brister hos 58 återvinningsstationer. Av dessa 58 fick 27 stationer anmärkning på samma kontrollpunkt vid årets tillsyn.

En kontrollpunkt var om det fanns en synlig informationstavla och om informationen var läsbar samt om tavlan var klotterfri. På informationstavlan ska det framgå vem som ansvarar för stationens drift och underhåll samt vilka regler som gäller för stationen. Den får till exempel inte vara blekt, trasig eller nedklottrad. På

tre stationer saknades eller var informationstavlan inte synlig och två stationer fick anmärkning på att informationstavlan inte var läsbar på grund av klotter.

Området inom återvinningsstationen ska vara konstruerat på ett sätt som underlättar städning och möjliggör tömning av behållarna. Vid inspektionerna framkom att 33 återvinningsstationer inte var konstruerade och iordningställda på ett sätt som underlättar städning av stationen. För att en station ska kunna underhållas på ett lämpligt sätt behöver området vara framkomligt även bakom och vid sidan av behållarna. Det underlättar om markbeläggningen är plan, hårdgjord och jämn. Vid inspektionerna såg vi behållare som var placerade på gräsmatta och nära staket vilket kan göra stationen svårstädd. Avfall som blir kvar kan leda till ytterligare nedskräpning och att skräpet sprids till omgivningen.

Helhetsintrycket av återvinningsstationerna var i allmänhet bra vid inspektionerna. Det var 26 stationer som fick anmärkning på denna punkt, till exempel skadade staket.

En nedskräpad plats riskerar att dra till sig skadedjur och minska viljan att besöka platsen. En station som upplevs som skräpig kan även uppmuntra till att besökare ställer ifrån sig hushållsavfall och grovavfall.

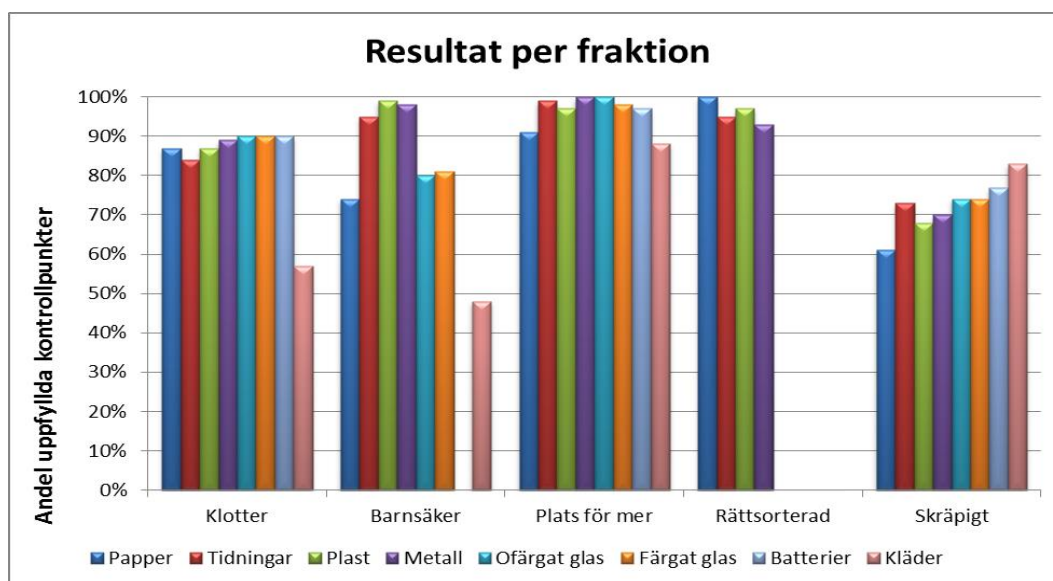
Ett problem som framkom var nedskräpning i närområdet på 49 av de 105 besökta stationerna. Det var i första hand småskräp som noterades, vilket var fallet på 45 stationer. På 18 stationer låg grovavfall i omgivningen. Vid inspektionerna fann vi att det både var problem med skräp runt behållarna på återvinningstationerna och i området utanför. I flera fall var det städat på stationsområdet men skräpigt utanför, vilket tyder på att städning av skräp, som kan ha spridits till området utanför stationen, inte utförs i tillräcklig utsträckning.

Plats för insamling ska uppfattas som ljus, välkött och estetiskt tilltalande samt vara utformad så att de som använder den kan göra det enkelt och tryggt. En station som inte upplevs inbjudande kan leda till minskad återvinningsgrad. Bland annat tittade förbundet på om det fanns en säker eller närliggande parkeringsplats för brukare med bil, om stationen var upplyst och om det var fritt från växtlighet och buskage som riskerar att dra till sig skadedjur och kan upplevas otryggt. Stationens underhåll är viktigt ur hälsoskyddssynpunkt, men även ur trygghetssynpunkt, då en skymd plats kan upplevas som obehaglig.

Vid inspektionen granskades om återvinningsstationerna kan upplevas otillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Boverket har tagit fram riktlinjer för att möjliggöra för alla att komma åt att lämna avfall. Vägen till behållaren bör vara lättframkomlig och inte ha några trånga passager. Utrymme framför och vid sidan om öppningen bör möjliggöra att man kan komma åt inkastet från en rullstol och att man kan vända när man kastat avfallet. Vid sidan om öppningen bör avståndet vara 0,70 meter och ligga 1,0 meter från hörn samt att det bör finnas ett fritt utrymme motsvarande en cirkel med diametern 2,0 meter för att möjliggöra vändning med rullstol. Öppningen till inkastets centrum bör vara cirka 0,80 – 1,0 meter över mark.

Vid inspektion visade sig återvinningsstationerna ha brister i tillgängligheten. 71 stationer bedömdes inte som lättillgängliga och 59 återvinningsstationer hade inte tillräckligt med utrymme mellan behållarna så att en rullstorsburen ska kunna ta sig

fram.

Figur 1 Diagrammet visar andelen återvinningsstationer som inte fått anmärkning på klotter, barnsäkerhet, plats för fler förpackningar (inte överfull), sortering och nedskräpning. Behållarna för glas, batterier och kläder var svåra att kontrollera innehållet i, varför dessa fraktioner har utelämnats under rättsorterad-rubriken i diagrammet. Barnsäkerheten kontrollerades inte heller för batteribehållarna.

Resultat per fraktion

Boverkets riktlinjer för att säkerställa att återvinningsstationerna är barnsäkra för att undvika olyckor:

- **Rektangulära inkastöppningar bör inte vara högre än 120 mm.**
- **Cirkulära inkastöppningar bör inte ha en diameter som är större än 155 mm.**
- **Inkast större än 0,3 meter bör ha barriär.**
- **Behållaren bör inte ha balkar som kan inbjuda till klättring.**

Vi har inte funnit någon officiell definition så därför har vi tagit fram en egen. Vår definition att material har sorterats rätt: Visuell skattning av att minst 85 % av materialet i behållaren är rätt sorterat blir det ingen anmärkning.

Pappersförpackningar

På 103 av 105 stationer fanns möjlighet att lämna in pappersförpackningar.

Enligt vår definition (85 % rätt) uppfyllde samtliga stationer kriteriet på rättsortering av pappersförpackningar.

Det största problemet i samband med insamling av pappersförpackningar var att det var skräpigt runt behållaren, vilket var fallet på 40 återvinningsstationer. Det var framförallt småskräp, dvs. sådant som skulle kunna sorteras in i någon av behållarna men som hamnat utanför. 9 återvinningsstationer hade överfulla pappersbehållare.

På 13 av stationerna fanns klotter på behållarna.

Barnsäkerheten var också bristfällig för ett antal behållare. 26 av 103 behållare fick anmärkning. 23 av behållarna var dessutom öppna. På flera stationer fanns även gamla modeller av behållare som inte uppfyllde Boverkets riktlinjer, se ovan, för att vara barnsäkra vad gäller inkastens storlek. 21 av stationerna hade sorteringsanvisningar som inte var läsbara av olika anledningar.

Tidningar

103 av 105 stationer samlade in tidningar. Enligt vår definition (85 % rätt) uppfyllde 95 % av stationerna kriteriet på rättssortering av tidningar.

28 stationer hade vid besöket problem med avfall runt tidningskärlen. På 24 stationer var avfallet småkräp och på 9 fanns det grovavfall. På ett ställe var tidningsbehållaren överfull trots att det fanns fler än en behållare för tidningar på stationen. 16 av behållarna var i behov av klottersanering.

Samtliga tidningsbehållare hade sorteringsanvisningar, men 4 var inte läsbara.

Plastförpackningar

Plastinsamling fanns på alla stationer utom två.

Enligt vår definition (85 % rätt) uppfyllde 97 % av stationerna kriteriet på rättssortering av plast.

Anmärkningarna på insamlingen av plastförpackningar gällde i första hand renhållning. 33 anmärkningar gjordes på avfall runt behållarna, varav 28 av anmärkningarna gällde småkräp och/eller 9 grovavfall. Även klotter förekom i 13 fall.

Sorteringsanvisningarna visade sig mycket bra, endast en station fick anmärkning på att informationen inte var läsbar. Alla utom en behållare var hel och barnsäker och endast en plastbehållare var öppen vid inspektionstillfället.

Metallförpackningar

Även runt metallbehållarna fanns skräp. 25 anmärkningar på småskräp och 9 anmärkningar på grovavfall utgjorde totalt 30 anmärkningar på nedskräpning kring kärlen (en del hade alltså anmärkningar på båda sorterna). Däremot var inga behållare överfulla. 11 behållare fick anmärkning på klotter.

På 7 av de 102 stationer där man kan lämna metallförpackningar anmärkte inspektörerna på att sorteringen var bristfällig enligt förbundets kriterium på 85 % rättssortering. Det innebär att 93 % var rätt sorterade. Dock hade endast en av dessa stationer bristfällig sorteringsanvisning. Övriga två stationer som fått nedslag på läsbar sorteringsanvisning bedömdes som rättssorterade.

Inga av de inspekterade behållarna var trasiga eller öppna, men två fick anmärkning på barnsäkerhet på grund av att inkasten inte uppfyllde Boverkets riktlinjer.

Glas

99 stationer av 105 har insamling av färgat och ofärgat glas. På 26 återvinningsstationer med glasinsamling fanns småskräp runt kärlen och på en station fanns grovavfall. I 19 fall bedömdes inkasten till kärlen för ofärgat glas inte uppfylla Boverkets råd för barnsäkerhet. Färgat glas fick 18 anmärkningar på samma punkt.

Inga kärl för ofärgat glas och endast två för färgat glas var överfulla. Majoriteten av glaskärlen var hela, endast ett för ofärgat glas var skadat. Ett kärl för ofärgat respektive färgat glas saknade sorteringsanvisning och 6 av informationsskyltarna var oläsliga.

Eftersom det är svårt att se in i kärlen kontrollerades inte om glaset var rättssorterat.

Batterier

På 92 av återvinningsstationerna fanns insamling av batterier. Batteriinsamlingens främsta anmärkningar handlade om informationen på behållarna. I 62 fall saknades information om vem som var ansvarig för insamlingen och i 68 fall saknades telefonnummer. I flera fall var informationen mycket otydlig både vad gäller vem som är ansvarig och vad som skulle lämnas i behållaren. Det saknades helt sorteringsanvisning på 56 stationer. På 43 stationer var skylten så skadad att den inte gick att läsa alls. Eftersom det i normalfallet inte går att se in i kärlen kunde vi inte göra en uppskattning om batterierna var rättssorterade eller inte.

16 av 92 kärl var skadade, varav flera helt saknade front. 17 stycken saknade säkerhetsstopp och 12 var öppna. Kring 21 av batterikärlden fanns skräp, 15 småskräp och/eller 7 grovavfall.

Klädinsamling

35 stationer hade insamling av textilier, till exempel kläder och skor. De vanligast förekommande insamlingsbehållarna tillhörde Myrorna/Frälsningsarmén och Human Bridge/Erikshjälpen/Läkarmissionen.

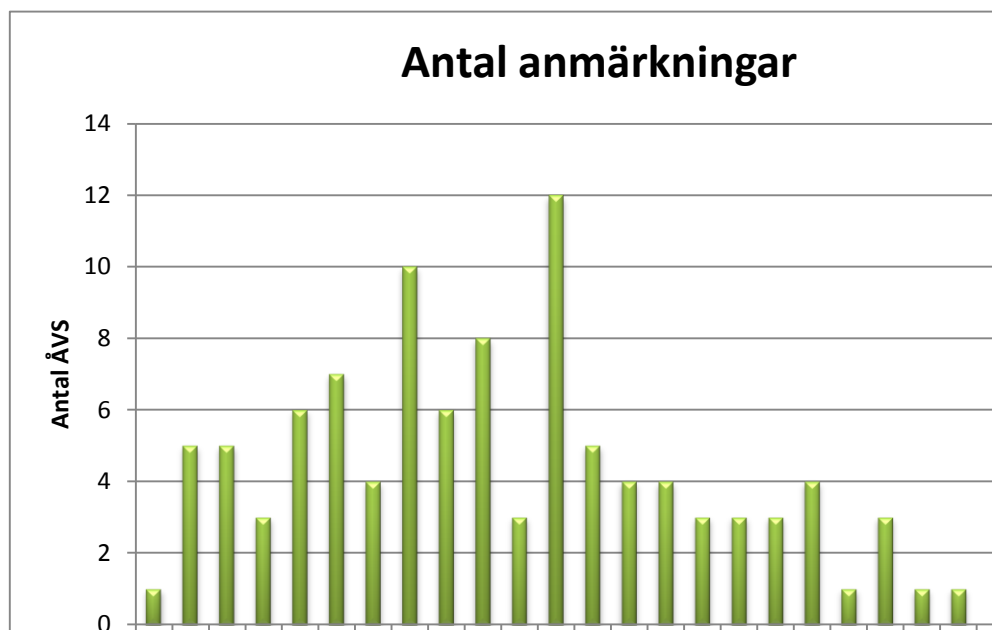
På 18 av stationerna bedömde inspektören att barnsäkerheten var bristfällig. När luckan öppnades var inkastet upp till 25 cm på höjden.

Insamlingskärlen fick 15 anmärkningar på klotter. 9 klädinsamlingskärl saknade kontaktuppgifter till ansvarig och 11 saknade läsbar information.

Eftersom det inte går att se in i kärlden kunde vi inte göra en uppskattning om materialslaget var rättssorterat eller inte.

Slutsats/diskussion

Det var stor skillnad i antal anmärkningar mellan den station som hade lägst och högst antal anmärkningar. Lägst antal anmärkningar fick en återvinningsstation i Vendelsöholm som endast fick nedslag på belysningen. Flest anmärkningar fick en station i Handen med 28 brister av totalt 76 kontrollpunkter. Totalt registrerades ca 1150 anmärkningar.

Figur 2 Diagrammet visar antal anmärkningar per återvinningsstation. Anmärkningarna varierade från 1 till 28 av totalt 76 kontrollpunkter.

Vi har vid inspektionerna gjort bedömningen att, om 85 % av materialet i behållaren är rätt sorterat blir det ingen anmärkning. Uppskattningen utfördes visuellt. Mer än 90 % av de fraktioner som vi kunde kontrollera var rättssorterade. Slutsatsen av detta måste innebära att invånarna är duktiga på att sortera rätt.

Den genomgående mest förekommande anmärkningen var nedskräpning på stationen, framförallt småskräp. Även klotter var vanligt. Eftersom skräp och klotter kan upplevas som otryggt kan det minska viljan att besöka stationen och i förlängningen minska återvinningsgraden.

Det var positivt att antalet fulla behållare var litet (mindre än 5 %), eftersom överfulla behållare är en typ av de klagomål som förbundet får in. Det verkade inte vara det huvudsakliga skälet till att stationerna var skräpiga och att avfall placerades utanför insamlingskärlen. I vissa fall kan möjligen bristfällig sorteringsanvisning vara en bidragande faktor till småskräp på stationerna, men det skulle även kunna bero på att människor är oaktsamma när de lämnar avfall. Vissa stationer hade också skräp som verkade ha legat länge trots att stationen enligt uppgift från FTI var städad samma dag. Ett antal återvinningsstationer bedömdes även som svårstädade på grund av att skräp kunde samlas mellan två behållare som stod tätt alternativt mellan en behållare och exempelvis staketet.

En orsak till att grovavfall lämnas på stationerna kan vara att det är omständligt att ta sig till en återvinningscentral. Eftersom grovavfall lämnas utanför kärlen, verkar det som om invånarna är medvetna om att det är ett avfall som inte ska lämnas i ett kärl, utan lämnar det i hopp om att det hämtas vid städning.

Behållarna för glas var utformade på ett sätt som gjorde att det var svårt att se

om förpackningarna var rätt sorterade. Flera glaskärl hade dock opedagogiska informationsskyltar som kan bidra till att avfall sorteras fel. Vissa kärl för färgat glas har ofärgade skyltar med vit text, vilket ger ett visuellt intryck att ofärgat glas ska slängas där. Det omvända gäller för ofärgat glas. På många insamlingskärl för glas finns visuellt motstridiga skyltar som framförallt kan leda till problem för personer som inte är läskunniga.

Vid flera inspektioner påträffades personer som lämnade förpackningsavfall som uppkommit i verksamheter, trots att det endast är tillåtet för privatpersoner att lämna avfall på återvinningsstationerna. Information om vilka som får använda stationen och vad som får lämnas fanns på en stor majoritet av de besökta platserna och borde inte vara anledningen till felanvändning.

Det var många anmärkningar som rörde barnsäkerhet. Ett av problemen var de äldre behållare för pappersförpackningar och glas som användes på vissa stationer. Behållarna för papper var ofta öppna på ovansidan, trots att det fanns en stängningsanordning. Förutom olycksrisk, kan öppna behållare leda till att avfall kan spridas till omgivningen. Dessa behållare hade även inkast som överskred Boverkets rekommendationer för barnsäkerhet. Många kärl för klädinsamling hade också för stora öppningar. Vid en inspektion bevittnades en vuxen person ta sig in behållaren med överkroppen genom att använda intilliggande staket. Flera behållare hade även skadade inkast, som bänkts upp och därför inte klarade Boverkets riktlinjer för

barnsäkerhet.

Många äldre behållare hade även olika balkar eller andra lyftanordningar som inbjuder till klättring. De behållarna har även ett tillgänglighetsproblem då de ofta saknar inkast tillräckligt långt ned som alla kan nå.

Vid inspektionerna framkom att behållarna för glas och pappersförpackningar till större del består av äldre kärl än de kärl som används för insamling av plast och metall. De nyare behållarna uppfyller bättre de riktlinjer som Boverket har avseende barnsäkerhet och tillgänglighet. De äldre behållarna har därmed fler anmärkningar. Dessutom verkar det som om de fraktioner som inte FTI har huvudansvaret för, det vill säga batterier och kläder, har fler anmärkningar på sina behållare.

Felkällor

Det finns ett tolkningsutrymme som kan innebära svårigheter vid bedömningen om det föreligger en brist eller inte. Detta försvåras också av projektets utformning, då det genomfördes under en begränsad tid och av många inspektörer. Det innebär att det finns en risk för att man gjort olika bedömningar där det råder tveksamheter.

Hur går vi vidare?

Inspektionsresultatet överlämnas till avdelningen för miljöskydd. De kommer använda resultaten för att bedöma behoven av uppföljning och framtida tillsynsinsatser.

Rapporten kommer att skickas ut till verksamhetsutövare, centrala myndigheter med flera.

Under våren kommer vi att utföra en fördjupad analys/utvärdering av inspektionsmetodiken.

Vi kommer även i fortsättningen att bevaka de frågor som kampanjen tagit upp.

Källförteckning

Muntligt

Boverket, Lars Estlander, Arkitekt, enheten för tekniska egenskaper, Myndigheten för samhällsplanering, byggande och boende, 2015-04-15

Naturvårdsverket, Catarina Östlund, 2015-04-20
Enheten för vägledning och Sektionen för avfall och kemikalier

Internet

El-kretsens hemsida, <http://www.el-kretsen.se/atervinningssystemet/fakta-atervinningssystemet/atervinning/> Återvinning av batterier

FTI, Förpackning- och Tidningsinsamlings hemsida, www.ftiab.se

Batteriåtervinningens hemsida,
<http://www.batteriatervinningen.se/modul/allt-om-batterier-pa-fem-minuter;>
Information om återvinning av batterier

<http://www.batteriatervinningen.se/kommun/utformning-av-batteriholk;>
Utformning av batteriholk

Lagstiftning och riktlinjer

Barnsäkra containrar, en handbok från Boverket. Boverket, oktober 2002.

Avfallshantering – tillgänglig, säker och estetisk. Inspiration och vägledning vid planering och byggande av avfallsutrymmen, återvinningsstationer och återvinningscentraler. Boverket 2011.

Boverkets byggregler, BBR. BFS 2011:6 ändrad t.o.m. BFS 2015:3. Avsnitt 3
Tillgänglighet, bostadsutformning, Rumshöjd och driftutrymmen.

Miljöbalken 1998:808

Förordning (2008:834) om producentansvar för batterier

Förordning (2014:1073) om producentansvar för förpackningar

Förordning (2014:1074) om producentansvar för returpapper